

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2022-11-15

Diarienummer:
KSN-2022-02586

Handläggare:
Maria Thomtén

Yttrande över promemorian Näringslivets klimatomställning (PM 2022:10)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** avge yttrande till miljödepartementet enligt **bilaga 1**,
2. **att** beslutet omedelbart justeras.

Ärendet

Miljödepartementet har remitterat uppdragsrapport "Näringslivets klimatomställning" till Uppsala kommun för yttrande senast den 15 december 2022.

Enligt klimatlagen (2017:720) ska regeringen vart fjärde år ta fram en ny klimatpolitisk handlingsplan som beskriver regeringens klimatarbete, åtgärder och åtaganden så att svenska och internationella klimatmål nås. För att ta fram underlag till nästa klimatpolitiska handlingsplan (2023) gav regeringen i mars 2021 tre parallella uppdrag, ett till Länsstyrelsen i Uppsala län om lokal och regional klimatomställning, ett till Trafikanalys om transporternas klimatomställning samt ett till Tillväxtanalys om näringslivets klimatomställning. Uppsala kommun lämnar yttrande på samtliga.

I uppdragsrapporten "Näringslivets klimatomställning" presenteras förslag och rekommendationer, i huvudsak bestående av utredningar, som regeringen skyndsamt bör genomföra för att öka takten i klimatomställningen. Sammantaget presenterar rapporten 47 förslag och rekommendationer med beskrivningar och tillhörande analyser. Förslagen ska bidra till att utsläppen minskar i linje med de nationella och globala klimatmålen samtidigt som näringslivet ställer om till nettonollutsläpp med bibehållen och stärkt konkurrenskraft.

Uppdragsrapporten kan läsas i sin helhet på [Tillväxtanalys](#) hemsida.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samarbete med stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Tillväxtanalys har i uppdragsrapporten Näringslivets klimatomställning med stöd av Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Jordbruksverket, Boverket och Skogsstyrelsen tagit fram analyser och förslag till styrmedel och andra åtgärder som bidrar till näringslivets klimatomställning. Inom uppdraget har en hindersanalys genomförts kring uppfyllandet av de nationella och globala klimatmålen som visar på att näringslivets aktörer möter en komplex mix av barriärer.

Av de 47 förslag och rekommendationer som uppdragsrapporten lämnar är en betydande del förslag på utredningar. Förslagen och rekommendationerna är uppdelade på fokusområdena elektrifiering, markanvändning, konstruktion och bostäder, industri, förbränning av plast samt arbetsmaskiner.

Uppsala kommun är i huvudsak positiva till att flera av förslagen utreds, men önskar samtidigt skarpare förslag för genomförande. Uppsala kommun har sedan 2010 ett väl etablerat samarbete med näringslivet i klimatfrågor inom ramen för nätverket Uppsala klimatprotokoll. Medlemmar i Uppsala klimatprotokoll har gemensamt beslutat om att ta ett gemensamt klimatledarskap för att öka takten i klimatomställningen, samt placera Uppsala i framkant när det gäller klimatdriven affärs- och verksamhetsutveckling.

Genom samarbetet ser Uppsala kommun att delar av näringslivet ligger långt framme i klimatomställningen och i flera fall går före nationella målsättningar. Att undanröja hinder för näringslivets klimatomställning är viktigt för att säkerställa att näringslivet fortsätter att utgöra en motor i klimatomställningen.

Vidare efterfrågar Uppsala kommun en tydlig prioriteringsordning mellan föreslagna utredningar i rapporten då antalet är många. Rapportförfattarna lyfter själva fram att merparten av förslagen behöver genomföras för att ge tillräckligt genomslag, men utan en tydlig prioritering finns risk att resursbrist snarare än omställningspotential avgör vilka förslag som tas vidare. Utredningarna behöver också leverera konkreta förslag som genomförs för att faktiskt bidra till ökad takt i klimatomställningen.

Förslagen i rapporten handlar om bland annat om styrmedel som underlättar användning av spillvärme, stödåtgärder till laddinfrastruktur för arbetsmaskiner samt om att göra statliga åtagande långsiktigt bindande.

Uppsala kommuns samlade bedömning är att dessa förslag generellt går i linje med Uppsalas politiska inriktning inom området och bidrar till klimatomställningen, vilket är positivt. Däremot behöver ambitionsnivån i förslagen höjas för att näringslivets klimatomställning ska ske i den takt som krävs för att nå de nationella och globala klimatmålen.

Uppsala kommun har särskilda synpunkter på två av förslagen.

För det första ställer sig kommunen frågande till förslag 31 om att ge Miljömålsberedningen i uppdrag att se över och justera de nationella klimatmålen. Att Sveriges nationella klimatmål är högre ställda än EU:s leder till stärkt konkurrenskraft för svenskt näringsliv i omställningen. Uppsala kommun delar Naturvårdsverkets och

Energimyndighetens bedömning om att en översyn av målen riskerar att leda till sänkta ambitioner och förordar att förslaget inte genomförs.

För det andra har Uppsala kommun synpunkter på förslag 25 om att utreda införandet av miljözoner för arbetsmaskiner. Kommunen vill belysa vikten av att utforma miljözoner som gynnar alla arbetsmaskiner med låg klimatpåverkan, inte bara elektrifierade. Som alternativ ser kommunen att upphandlingskrav troligtvis ger mer effekt än miljözoner, eftersom det ger tydliga incitament för entreprenör att investera i och använda elektrifierade arbetsmaskiner.

Uppsala kommuns synpunkter utvecklas vidare i ärendets **bilaga 1**.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet har inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 15 november 2022
- Bilaga 1. Yttrande över promemoria Näringslivets klimatomställning PM 2022:10

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör och
biträdande stadsdirektör

Kommunstyrelsen
Yttrande

Handläggare:
Maria Thomtén

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
M2022/01829

Yttrande över promemorian Näringslivets klimatomställning (PM 2022:10)

Miljödepartementet har överlämnat Tillväxtanalys promemoria Näringslivets klimatomställning (PM 2022:10) till Uppsala kommun för yttrande. Uppsala kommun lämnar sina synpunkter i två delar, dels kommunens övergripande synpunkter och dels under rubriker som hänför sig till promemorians indelning.

Övergripande synpunkter

Uppsala kommun är överlag positiva till rapportens förslag, men anser att ambitionerna behöver stärkas för att näringslivets klimatomställning ska ske i den takt som krävs för att nå de nationella och globala klimatmålen.

I Uppsala finns ett näringsliv med höga klimatambitioner. Därmed är Uppsala kommun i huvudsak positiva till att flera av förslagen utreds, men önskar samtidigt skarpare förslag för genomförande. Att undanröja hinder för näringslivets klimatomställning är viktigt för att säkerställa att näringslivet fortsätter att utgöra en motor i klimatomställningen.

Vidare efterfrågar Uppsala kommun en tydlig prioriteringsordning mellan föreslagna utredningar då antalet är många. Rapportförfattarna lyfter själva fram att merparten av förslagen behöver genomföras för att ge tillräckligt genomslag, men utan en tydlig prioritering finns risk att resursbrist snarare än omställningspotential avgör vilka förslag som tas vidare. Utredningarna behöver också leverera konkreta förslag som genomförs för att faktiskt bidra till ökad takt i klimatomställningen.

Utredningens åtgärdsförslag

3.6.5 Förslag och rekommendationer, förslag nr 25: Utred miljözoner för arbetsmaskiner

Att införa miljözoner med hög precision utan att riskera överflyttningseffekter är i dagsläget svårt. Uppsala kommun ser att det är viktigt att utforma miljözoner som gynnar alla arbetsmaskiner med låg klimatpåverkan, inte bara elektrifierade. Mot bakgrund av höga elpriser och kapacitetsbrist anser Uppsala kommun att också biodrivmedel bör inkluderas. Som alternativ ser Uppsala kommun att upphandlingskrav troligtvis ger mer effekt än miljözoner, eftersom det ger tydliga incitament för entreprenör att investera i och använda elektrifierade arbetsmaskiner. För dessa är Trafikverkets nuvarande modell är bra.

4.2.5 Förslag och rekommendationer, förslag nr 31: Se över och justera de nationella klimatmålen så att de tydligare anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik

Uppsala kommun instämmer i hindersanalysen att politikens fokus på klimatområdet nu skiftar från målsättande till genomförande av omställningen, vilket ställer ökade krav på stödjande åtgärder. Att förutsägbarhet och långsiktighet präglar politikens styrmedel är därför av största vikt. Mot bakgrund av detta oroas Uppsala kommun av förslag nummer 31 om att ge Miljömålsberedningen i uppdrag att se över och justera de nationella klimatmålen så att de tydligare anknyter till och bidrar till EU:s klimatpolitik. Att Sveriges nationella klimatmål är högre ställda än EU:s leder till stärkt konkurrenskraft för svenskt näringsliv i omställningen. Uppsala kommun delar Naturvårdsverket och Energimyndighetens bedömning om att en översyn av målen riskerar att leda till sänkta ambitioner och förordar att förslaget inte genomförs.

Kommunstyrelsen

Erik Pelling
Ordförande

Sara-Carin Öhman
Sekreterare